

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

Limitatio. 47.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63069)

390 DE POTESTAT. SECUL.

& Sicut allegata, facit *cap. ubi majus periculum de elec. lib. 6.* ubi in creatione summi Pontificis domini temporales habent potestatem in debentes eligere, ut includantur in conclavi, fortius ergo habent potestatem, ubi Ecclesia ex cupiditate per plures laceratur, nec per Ecclesiam potest remedium competens adhiberi, *fa. no. per Ioan. An. in cap. 1. de renun. lib. 6. in no.*

Limitatio. 47.

47. Laicus, Princeps secularis per legem suam potest limitare seu interpretari jus divinum: unde licet lex divina dicat. *Non occides*: lex tamen civilis in multis casibus permittit fieri homicidium: ut *ff. & C. ad l. Corne. de fidei. Etiam in lege. divina* sufficiunt duo vel tres testes: ut *in ca. in omni. de testi.* Sunt tamen plures casus, in quibus lex statuit plures haberi testes: ut in testamentis *l. hac consultissima. C. de testa. & in casu 2. q. 4. cap. presul. cum similibus.* Istam conclusionem tenent Antho. Sicut. & Imo, *in cap. quæ in Ecclesiarum. de const. & Bar. in 1. consti. ff. 5. col. ver. Item quæro. & gloss. in fi. in l. fi. ff. de constit. in prim. Bald. in auth. ad hæc C. de usur. & in l. 2. ad finem C. de præci. Impera. offe.*

Et secundum quod tales leges etiam valent in foro conscientie. Et quod dictum est in Principe, idem in populo habente jura imperii sicut quam plures civitates Italiae: quæ possunt in terris suis, ea quæ princeps, ut *no. Bar. in l. infamem. ff. de pu. judi. & in l. hostes. ff. de capti. per doct. in cap. per venerabilem. qui si sint legi.*

Præ-

Prædicta vero debent intelligi, dummodo Princeps statuatur in materia, quæ per ipsum jus divinum reperitur, aliquando limitata: sicut in supradicto præcepto. *Non occides*, Nam ex quo semel limitatum fuit; ex causa fit limitabile: secus si non fuisset unquam limitabile: secus si non fuisset unquam limitatum, ut si statueret, quod licitè contraheretur matrimonium cum matre: pro quo *Bal. in l. 2. C. si contra jus veluti pu.* ubi ait, quod virtute statuti permittentis occidere bannitum non est licitum adulterari cum muliere bannita, cum adulterium de jure divino nunquam fuerit permissum.

Intelligi debet etiam prædicta conclusio, dummodo Princeps interpretetur jus divinum in his, in quibus habet jurisdictionem, scilicet in rebus prophanis. Nam in spiritualibus interpretatio pertinet ad Papam: ut tenet *Sicul. in alle. cap. qui in Ecclesiarum & cap. per venerabilem*, ad quod *fa. no. per Frede. de Se. consi. 96. Anton. & Sicul. in cap. 1. de sponsa. Bald. in l. & si contra. ad fi. C. de secun. nup. gloss. in cap. 1. 33. qu. 3. per Arch. & Domi. in §. his colligitur 2. qu. 3. per doct. in cap. si. de nuptiis.* In quibus dicitur, quod Imperator non potuit disponere super matrimonio etiam ex causa rationabili, ut non fit matrimonium, ubi est de jure divino, & propterea non procedit *titu. C. de interdict. matri. inter pupi. & C. si rector. provincie. & C. de secun. nuptiis cum similibus*, quia non pertinet ad Imperatorem de talibus disponere.

Et idem dicendum de juramento, de quo
D d per

per Imol. in cap. cum contingat. de iure iur. propter defectum potestatis etiam si summa ratione justificentur, non valent ordinationes secularis potestatis, ad quod not. per Io. And. in cap. statutum de here. lib. 6. & per doct. in alleg. cap. 1. de sponsa.

Præterea in casibus, in quibus Princeps potest statuere contra jus divinum, debet exprimi causa rationabilis, quamvis alias in principe causa præsumatur: quia non debet inferior violare legem superioris sine aperta causa secundum Sicul. in alleg. cap. qui in Ecclesia. not. per Innoc. in cap. quanto. de consuetu. Bald. in l. 2. C. de iure annulo aureo.

Limitatio. 47

47. Laico etiam Imperatori subijcere se potest Papa secundum glo. in cap. in synodo 63 distinct. ad idem gloss. incap. nemo. 9. q. 2. Hugu. Ioan. de Fan. & Gemi. in cap. nos & si incompetenter. 2. qu. 7. idem glo. in ver. servus in procem. 6. & ibi Gemi. colligit, quod Papa possit justè prorogare jurisdictionem iudicis secularis, quod dicit fieri potius ex humilitate, quam ex debito, & idem in Archi. in cap. si quis super his 7. qu. 2. ubi dicit quod Gregorius submittendose iudicio alterius ex humilitate loquitur. Et istud quidam dicunt procedere de plenitudine potestatis Papæ. Sed quod de iure non possit se subijcere tenetur communiter ad octo præsertim per Io. An. Ant. Sicul. & Imola. in cap. Ecclesia sanctæ Mariæ. de constit. Anton. Sicul. & Imola. in cap. significasti. de foro competens.